

بر نسخہ می ۱ غرو شد در .

بر نسخہ می ۱ غرو شد در .

مجموعہ فیکلہ

استانول ایچون آیونہ یازماز . بوغاز ایچی داخل اولدینی
حاندہ خارج ایچون بر سنہک آیونہ بدلی — پوستہ
اجر نیلہ برابر — یاریم عثمانی لیرا سیدر .

مرکزی ابو السعود جادہ سندہ ۱۸ نومرولو دکاندر .
کوندربہ جک اوراقی معل نامنہ اوراہ کوندربلیدر .
پوستہ اجر نی ویرلماش مکاتب قبول اولتاز .

فی ۳۰ رجب سنہ ۱۳۰۵ (معارف نظارتک رخصتیلہ ہفتہ ہ بردفعہ نشر اولنور) فی ۳۰ مارت سنہ ۱۳۰۳

مکتب سلطانی درس لرنن :

— ۱۳ —

[۱]

(قلی بر رتبہ بولش استخکام)

(اویناماز بیک قیامت ایسہ قیام)

یتنک قصورسز اولدینی ادعا ایدہ بیایدک !

— ۴ —

(قی بری برتبہ خدمت ایچون سبقت ایدن)

(شمعدی اکراہ ایلہ بربرتبہ ایلر ابرام)

« نای »

« بربرتبہ » تعبیری بویلہ برلردہ تعلق ایدہ چکی فعلک جمع
اولسنی ایجاب ایدر . بناء علیہ «ایدنلر — ایلرلر» دیمک واجب
ایدی . «ایدن» دن صکرہ «طافم — کروہ» کی برکھ تقدیری
کلفتہ دوشلہ بیتہ دھا فنا برضعف تالیف اسناد ایدلش اولور .
کاظم باشانک :

(ظن ایدرلر شیوہ چشان و مژگان کورن)

(سر حکمت درکین و نور قدرت درکان)

پیتندہ ایکی احتمال واردر : یا «ایدرلر» دہ «لر» زائددر . [۱] و یا
«ایدن» دہ بر «لر» اکسیدر . ایکی صورتدہ پیتندہ ضعف تالیف
محققدر .

کذلک ناینک :

(دار الشفای و صانی ایتدی کشادہ یار)

(بیمار ہجرہ ایلدی درمان برر برر)

بیتی طوغری اولق ایچون «ییار» یرنہ «ییاران» دشلک لازم کایر .
چونکہ «برر برر» تعبیری ہیچ برشاعرک خاطری ایچون بویلہ
مفردہ تعلق ایدمز . جمع ایستمر . «مریض» ک جمعی اولان
«مری» کلمی مرحومک خاطرینہ کلبدی آئی «ییار» ہ ترجیح
ایدردی صابیزر .

ینہ مشارالہک :

(قی کوردکبہ کآن وش خم ایدن قامتی)

(زخم آجار تبرصت شمعی صدورایتہ کلام)

پیتندہ ضعف تالیف اولوب اولمدینی سز تعین ایدرک .

[۱] متبا باشانک « بلاغت غنایہ » دہ مندرج :

† درلرلر بویلہ دامنکش دکلدی برزیدن †

† هر کبجہ عاشق آزارلر درلرلر وارا بدی †

پیتندہ اولدینی کی .

مثلا «مدار افتخارم اولان التفاتک شرمندہ می.م.» عبارہ
سندن آکلاشیان معنی «التفاتک — کہ مدار افتخارمدر — شر-
مندہ می.م.» صورتدہ افادہ اولنہ بیلیر . فقط کافی اضافتک
حذفیہ «التفاتک — کہ مدار افتخارمدر — شرمندہ می.م.» دینلسہ
ضعف تالیفہ دوشلش اولور . بناء علیہ «کیف جانخشک» دکل,
«کیف جانخشک» دینلی ایدی .

واقعا کافی اضافت بعضاً حذف اولنہ بیلیر . حتی باقینک :

(زلفک اسیری باقی جازہ دوستم)

(برمتلای بند کمند بلا ایش)

بیتی او بولددر . فقط — غائب صورتدہ اولدینی کی — بوندہ دہ
مضاف ایلہ مضاف ایلہ پیتندہ فاصلہ بولنامق شرطدر .

نفعینک او مشهور ساقی نامہ سندہ ہیجت بوندن عبارت دکاندر .
ازجملہ :

(سنسین اول روح روان مردہ ادوہ وغم)

(ساکا سبت چشمہ آب خضر عین شرک)

§

(سنسین اول پیرایہ بازار شوق اهل عشق)

(دوشدی فیضکله کسادہ جوهر ناموس و نیک)

پیتندہ ایرادی لازم کان «کہ» لک حذف دہ ضعف تالیف قیلنددر .
بونلری تعقیب ایدن :

(سنسین اول پیرایہ حکمت کہ فیض کاملک)

(قبلدی مرآت ضمیر اهل دلدن دفع زنک)

پیتندہ «کہ» ایراد ایش اولان نفعیہ «یوقاریکی پیتلردہ بواداتی
نیچون طی ایتدیگر ؟» دینلسہ «بنجہ آنک وجودیلہ عدی مسد
ویدر . وزنک مساعدنہ کورہ کاه ایراد . کاه طی ایدرم . طبعی
اوقدر تضیق ایدم.م.» جوابی وبردی ظن اولنور .

بوجواب مفروض ترجمہ مقبول اولہ ماز . کاشکی اولیدی دہ
«حمیت» دہ کی :

[۱] بوران نفعینک بر بیتی ظی ایدلشددر .

— ۵ —

(جواب لطف و برسه اگر زهی دولت)
(زهی سعادت اگر کیم ایدرسه ده آزار)

« ندیم — جامنامه دن »

« ویرسه » دینلکدن صکره «ا کر» ایرادینه لزوم یوقدر .
« ایدرسه ده » قیلندن اولان تعبیرلرک «ا کر» احتیاجی اولمדיنی
کی «ا کر» دخی هچ بروقت «کیم» محتاج اولماز . شو حالده
یتده کی «ا کر» لرله «کیم» حشو اولمش اولور .

بوراده «ده» نلک بیه لزومی یوقدر دینله ییلیر . چونکه شاد
عراک بیته درج اتمک ایستدیکی مضمون طبیعی اوله رق «جواب
لطف و برسه زهی دولت ! آزار ایدرسه زهی سعادت !» سو-
رئنده افاده اولغی لازم کایر .

بینه حمامنامه ده کی :

(دئلله اوغرا دیغم قیسده بن بو عالمه)

(نه بایل اوغرا دی نه طوطی شکر کفتار)

بیتی دخی جای ملاحظه در . بزه قایرسه «بن اوغرا دیغم» دئلاملی ،
«بنم اوغرا دیغم» دئیلیدر . بونی «مسامحات نظمیه» دن عد اتمک
ایستغیر . ضیا باشانک :

(بن آکلادیغم چرخ ایسه بو چرخ چپ انداز)

(یحشی کورینور صورتی اما که یماندر)

بیتی ده بوقیلدندر . اما «بنم کی — سنک کی» یرینه «بن کی —
سن کی» دئلنک نظمده مجویز ایدلیدر .

— ۵ —

تقریض [۰]

ناظم ! اعیان اهل عرفانه
کورینور زبده الحکم بو کتاب
اتمسونمی کورن «خطابه» کی
سکا خامه کی شو یوله خطاب :

او ندالر بئون حقایقیدر
قلک حقایقیدر
هر نداسنده کیزلیدر شو صدا :
صاحب عارف حقایقیدر

منجلی لفظ دلفریبندده

بی صنایع بدیع بر ایجماز

[۱] مشاهیر ادبایان بتلیس مکتوبجیمی سعادتلو ناظم بک افسندیک
بجنلرده نشر اولان «خطابه» عنوانی کتایبه .

مستتر معنی : جز یابنده
بر بدایع رفیع بر ایجماز

دیده پیرا سواد خطا کده
نور حکمت ایدر طورر لمان
نظم ایدر افتخار نترکه
وار اول ای فخر ناظممان زمان
معلم ناجی

— ۵ —

دیگر

« سیر نبی » محرری حق افندی به :

آفرین ای سیر نویس حبیب
اهل ایمانی ایلدک تطیب
نه قدر سوبلنسه شایاندر
قصه شوقش جاناندر

اتسایم فقط محمد در
بویه دیوان حشره دک کیدرم
بر «محمد !» دیرم سکوت ایدرم
خی ایسترسه آتسه آتسون
آغلادرسه محمد آغلانسون

معلم ناجی

— ۵ —

مستفیض

طبقات الاطبا دن :

— ۱۳۷ —

«عبدالمک بن ابجر الکنتانی» ارباب حذاقیتدندر . عمر بن
عبدالعزیز دورنده اظهار اسلام ایتشدر . صنعتده مهارتی جهتیه
مشارالیهک حسن نظر نی قازانش ایدی . «وجودک علته متحمل
بولندجه علاج استعمال ایته» توصیه سی آکا اسناد اولنور .

— ۱۳۸ —

«ابن اثال» حذاق نصارانددر . جناب معاویه نلک طیب خاصی
ایدی . هر درلو ادویه ، خصوصیه سیاه و قوف کاملی وارایدی .
زمان معاویه ده مسموما وفات ایدن برخیلی اکابر اسلام